

2. Імпресіонізм у живописі

ВПРАВА: Складання рейтингу «Топ найкращих художників-імпресіоністів»

Вправу можна використовувати під час вивчення художників будь-яких епох і стилів. Вона дає можливість одночасно перевірити знання про різних персон та явища в одному завданні, а також познайомити зі специфікою роботи над рейтингами і надати інформацію про можливі маніпуляції рейтинговими списками.

Мета вправи

- » проаналізувати поняття **рейтинг** та познайомити зі специфікою роботи над рейтингами та топовими списками;
- » формувати вміння складати критерії рейтингів.

Навички з інфомедійної грамотності

- » критичний аналіз журналістських матеріалів, зокрема рейтингових списків.

Що необхідно підготувати до уроку?

- » роздатковий матеріал «Рейтинг “Forbes”: найперспективніші художники України»;
- » роздатковий матеріал «Топ найкращих художників»;
- » презентація з теми «Імпресіонізм у музиці» (необов'язково)

2. Імпресіонізм у живописі

Для приміток:

ПОЯСНІТЬ: Для того щоб визначити найуспішнішу людину або значущість процесів чи об'єктів, журналісти складають рейтинги, або так звані «топи» (top у перекладі з англ. – «верх»).

Топ – «3», «5» чи «10» найкращих співаків, письменників або політиків завжди викликають зацікавленість в аудиторії, адже так демонструють найпрофесійнішого або найуспішнішого в своїй галузі чи, навпаки людину, що має найгірші характеристики. Складання таких переліків відбувається за певними правилами та передбачає особливий процес:

- » Журналісти або експерти мають сформулювати для себе головне завдання – рейтинг **кого чи чого складається, та з якою метою** результати цієї роботи можуть бути використаними.
- » Потрібно визначати найголовніші **критерії**, за якими буде складений цей перелік. Часто розробляють окрему **методологію**, компоненти якої можуть бути опитування аудиторії, експертні оцінки тощо.
- » Потрібно провести **збір інформації**, яка відповідає поставленим завданням згідно з вибраними критеріями та методологією. Вказати джерела інформації надзвичайно важливо.
- » Треба виконати **опрацювання інформації**, порівняння зібраних даних і показників та визначення найвищих або найнижчих категорій.

НАПРИКЛАД:

- » 2019 року рейтинг журналу «Фокус» визначив список 25 найуспішніших письменників України, беручи до уваги кілька факторів: оцінку дібраних експертів (літературознавців, критиків, представників книжкової індустрії), обсяги продажів книжок, кількість згадок у медіа [1];
- » 2018 року журнал «Forbes» опублікував річний рейтинг найоплачуваніших письменників. У нього ввійшли 11 авторів, які з червня 2017 року по червень 2018-го загалом заробили 283 мільйони доларів на продажі книжок у США [2].

НАГОЛОСІТЬ: Головна ознака таких рейтингів – те, що критерії мають бути чіткими, логічними та детально роз'яснені аудиторії.

ПОЯСНІТЬ: Медіа часто маніпулюють рейтингами. Журналісти для своїх цілей використовують той факт, що довіра в аудиторії до таких списків досить висока, та формують неправдиві «топи». Такі спотворені рейтинги можуть робити з метою рекламування продукту або просування персони – політика чи представника бізнесу. Результати таких рейтингів або повністю підробляють – вигадують, або ж параметри визначення головних показників дібрані некоректно (журналіст не дотримується методології). Також часто в описах таких списків бракує пояснення методології, опису джерел, звідки була взята інформація.

ЗАПРОПОНУЙТЕ учням ознайомитись із прикладом «Рейтинг “Forbes”»: найперспективніші художники України» (роздатковий матеріал).

Для приміток:

ЗАВДАННЯ: Попросіть учнів скласти рейтинг найкращих художників-імпресіоністів. Може бути два варіанти виконання завдання:

1. До уроку діти читають інформацію про художників-імпресіоністів (знайомляться з біографіями та картинами – у підручнику та/або в інтернет-джерелах), зокрема про Клода Моне, Едуарда Мане, Едгара Дега, Альфреда Сіслея, П’єра Огюста Ренуара, Камілля Піссаро. Важливо, щоб діти розглянули в інтернеті низку їхніх найвідоміших полотен (учитель готує перелік картин на власний розсуд, тут можна використовувати презентацію з теми «Імпресіонізм у музиці», де на слайдах є картини художників). Потім у класі вчитель формує кілька груп по 5-6 осіб та просить їх уявити себе експертами-мистецтвознавцями, яким потрібно скласти рейтинг «Топ-3 художників-імпресіоністів» (використовуйте роздатковий матеріал), погодивши критерії цього топу. Серед аспектів, які можна враховувати: неординарна особиста історія художника; вплив на розвиток імпресіонізму; кількість робіт; вплив на сучасне мистецтво та культуру тощо).
2. Учні складають рейтинг «Топ-3 популярних художників-імпресіоністів у нашому класі/школі». Для цього вони проводять опитування, просячи респондентів відповісти на питання: «Хто, на вашу думку, найкращий/найталановитіший художник імпресіоніст?», фіксують відповіді і далі, рахуючи їх, підбивають підсумки – яка трійка імен найпопулярніша.

ПРИМІТКА: Роздатковий матеріал оформлений так, щоб, на розсуд вчителя, його можна було використати для рейтингу художників й інших епох (у назві немає вказівки, що це саме імпресіоністи).

ЗАПИТАЙТЕ у дітей після виконання завдання:

- » З якими труднощами вони зіткнулися під час роботи? Що, навпаки, було найлегше та найцікавіше?
- » Коли наступного разу вони побачать чи почують про певний рейтинговий список, на що потрібно звертати увагу передусім?

ПІДСУМОК: Коли ми бачимо певний топ (найбагатших, найрозумніших, найуспішніших тощо), одне з питань, яке необхідно поставити: на основі чого формували рейтинг? Чи справді були вироблені критерії, чи це просто суб’єктивна думка журналіста? Якщо критерії наведено, не полінуйтеся проаналізувати глибше, чи вони доречні. Чи в переліку справді експерти в галузі? Які джерела даних, що на їх основі зроблено висновки? Так, це все потребує роботи від нас із вами, однак, щоб не піддатися на ймовірні маніпуляції, її потрібно проводити.

A series of horizontal dotted lines provided for taking notes.

ДЖЕРЕЛА:

1. Авторский арсенал. Рейтинг Фокуса «25 лучших писателей Украины» [Електронний ресурс] // Фокус. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://focus.ua/ratings/429885-rejting.html>.
2. Відомий журнал оприлюднив рейтинг найвисокооплачуваніших письменників року [Електронний ресурс] // Zik.ua. – 2018. – Режим доступу: https://zik.ua/news/2018/12/12/vidomyy_zhurnal_oprylyudnyv_reytyng_naybilsh_vysokooplachuvanyh_pysmennykiv_1467821.
3. Рейтинг Forbes: найперспективніші художники України [Електронний ресурс] // Forbes. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://forbes.net.ua/ua/magazine/forbes/1419041-rejting-forbes-najperspektivnishi-hudozhniki-ukrayini>.

Для приміток:

ЗОБРАЖЕННЯ:

1. Клод Моне. Враження. Схід сонця.

Автор уроку: Вікторія Романюк

ВИВЧАЙ ТА РОЗРІЗНЯЙ:
інфо-медійна грамотність

Навчальні матеріали розроблені в межах проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», що виконують міжнародна організація IREX та її українські партнери: МБФ «Академія української преси» і StopFake, за сприяння Міністерства освіти і науки України і підтримки Державного департаменту США та Міністерства закордонних справ і справ Співдружності націй Великої Британії.